

Suvestinė redakcija nuo 2013-04-07 iki 2015-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [120-4950](#), i. k. 10700RSISAK00000063

**RADIACINĖS SAUGOS CENTRO DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S**

**DĖL DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. lapkričio 16 d. Nr. 63
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [11-239](#)) nuostatomis ir Lietuvos higienos normos HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 (Žin., 2002, Nr. [11-388](#)), reikalavimais:

1. T v i r t i n u Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Radiacinės saugos centro direktoriaus 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymą Nr. 44 „Dėl Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų monitoringų tvarkos atlikimo“ (Žin., 2000, Nr. [38-1086](#)).

3. P a v e d u direktoriaus pavaduotojui pagal administruojamą veiklos sritį šio įsakymo vykdymo kontrolę.

DIREKTORIUS

ALBINAS MASTAUSKAS

PATVIRTINTA

Radiacinės saugos centro direktoriaus 2007 m.
lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 63

DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklės (toliau – šios taisyklės) nustato darbuotojų apšvitos ir jų darbo vietų stebėsenų atlikimo dažnumą, apimtis, atlikimo vietas (šių taisyklių 1–4 priedai) bei darbo vietų ir apšvitos stebėsenų duomenų registravimo ir saugojimo tvarką ūkio subjektams, kurie, turėdami Radiacinės saugos centro (toliau – RSC) išduotą licenciją ar laikinąjį leidimą (toliau – licencijos turėtojas), verčiasi veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, *Žin.*, 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

2. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo (*Žin.*, 1999, Nr. [11-239](#)) 10 straipsnio 6 punkto, Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 653 (*Žin.*, 1999, Nr. [47-1485](#); 2011, Nr. [142-6664](#)), nuostatomis ir Lietuvos higienos normos HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 (*Žin.*, 2002, Nr. [11-388](#)), reikalavimais, licencijos turėtojas privalo organizuoti ir atlikti darbuotojų, dirbančių su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais (toliau – darbuotojai), apšvitos ir darbo vietų stebėsenas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, *Žin.*, 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

3. Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų tikslas – sistemingai matuojant bei vertinant lygiavertės dozės galią, radioaktyviąją taršą (oro ir paviršių) ir lygiavertę bei efektingą apšvitos dozes, įvertinti darbuotojams taikomų radiacinės saugos priemonių efektyvumą, radiacinės saugos požiūriu sukurti saugias darbo sąlygas.

4. Licencijos turėtojai negalint pačiam atlikti darbuotojų individualiųjų dozių ekvivalento ar vidinės radioaktyviosios taršos matavimų arba lygiavertės dozės galios, radioaktyviosios taršos (oro ir paviršiaus) matavimų darbo vietose ar (ir) darbuotojų gaunamos apšvitos įvertinimo, nurodytus matavimus ar (ir) darbuotojų gaunamos apšvitos įvertinimą gali atlikti akredituotos ar RSC pripažintos laboratorijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-23](#), 2013-04-03, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1773 (2013-04-06), i. k. 11300RSISAK0000V-23

5. Licencijos turėtojai, remdamiesi darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų rezultatais, privalo nustatyti kiekvienos pareigybės darbuotojų bei kiekvienos rūšies šaltinio ištyrimo lygius ir užtikrinti, kad juos viršijus bus nustatytos to priežastys. Ištyrimo lygiai gali būti nustatomi remiantis paskutiniaisiais 2–3 metais atliktų darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų rezultatais. Pradedantiems dirbti su šaltiniu – pagal nustatytus ištyrimo lygius dirbančių su tos pačios rūšies šaltiniu bei tokiais pat darbo sąlygomis. Pasikeitus darbo pobūdžiui, jo intensyvumui ištyrimo lygiai persvarstomi bei nustatomi iš naujo.

6. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

6.1. **darbuotojų apšvitos stebėseną** – sistemingas ir nuolatinis darbuotojo išorinės ir vidinės apšvitos dozių matavimas, registravimas, įvertinimas ir prognozavimas;

6.2. **išorinės apšvitos stebėseną** – sistemingas ir nuolatinis darbuotojo išorinės apšvitos

dozių matavimas, registravimas, įvertinimas ir prognozavimas;

6.3. **vidinės apšvitos stebėsena** – sistemingi ir nuolatiniai biologinių bandinių, kūno (arba jo atskirų organų) aktyvumų arba radionuklidų aktyvumų darbo vietose matavimai, radionuklidų, patekusių į kūną (arba jo atskirus organus) identifikavimas, matavimo rezultatų registravimas ir jų pagrindu kaupiamųjų efektinės arba lygiavertės dozių įvertinimas ir prognozavimas;

6.4. **darbo vietų stebėsena** – sistemingas ir nuolatinis lygiavertės dozės galios, radioaktyviosios taršos (oro ir paviršiaus) matavimas darbo vietose, kuriose darbuotojai dirba veikiami apšvitos, matavimo rezultatų registravimas, įvertinimas ir prognozavimas;

6.5. **individualusis dozimetras** – prietaisas, skirtas individualių dozių ekvivalentui matuoti;

6.6. **individualiosios dozės ekvivalentas $H_p(d)$** – lygiavertė dozė, kurią gauna minkštieji audiniai tam tikrame gylyje (d) žemiau nurodyto taško žmogaus kūne; skvarbiosios spinduliuotės atveju $d = 10$ mm (matuojamas dydis $H_p(10)$, neskvarbiosios $d = 0,07$ mm (matuojamas dydis $H_p(0,07)$); akies lęšiuko lygiavertei dozei įvertinti matuojamas $H_p(3)$; neutronų dozei įvertinti $H_p(n)$;

6.7. **įterpis** – radionuklidų, patekusių į kūną pro kvėpavimo takus, virškinimo traktą, odą ar žaizdas, kiekis (aktyvumas);

6.8. **lygiavertės dozės galia** – lygiavertė dozė per vienetinį laiką.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos ir apibrėžimai atitinka Lietuvos higienos normoje HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“ ir Lietuvos higienos normoje HN 112:2001 „Vidinės apšvitos monitoringo reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 389 (Žin., 2001, Nr. [66-2425](#)), vartojamas sąvokas ir jų apibrėžimus.

II. DARBO VIETŲ STEBĖSENA

7. Licencijos turėtojų atliekama darbo vietų stebėsena ir jos dažnumas turi užtikrinti darbuotojų radiacinės saugos įvertinimą visose darbo vietose visais veiklos su šaltiniais etapais.

8. Darbo vietų stebėsenos metu atliekami:

8.1. lygiavertės dozės galios matavimai, vertinami ir prognozuojami jų rezultatai;

8.2. paviršiaus radioaktyviosios taršos matavimai, nustatoma radioaktyvioji tarša bei kokiomis radioaktyviosiomis medžiagomis užterštas paviršius, vertinami ir prognozuojami matavimo rezultatai;

8.3. radioaktyviųjų medžiagų turinio aktyvumo ore matavimai, nustatomos radioaktyviosios medžiagos, vertinami ir prognozuojami jų rezultatai.

9. Licencijos turėtojai, prieš atlikdami darbo vietų stebėseną, privalo parengti programas, kuriose nurodoma:

9.1. šaltinis ir jo aktyvumas;

9.2. jonizuojančiosios spinduliuotės rūšis;

9.3. spinduliuotės energija;

9.4. matavimų vietos, nurodytos patalpų plane;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

9.5. matavimų dažnumas;

9.6. matuojami dydžiai bei matavimo vienetai;

9.7. matavimo prietaisai, atitinkantys jonizuojančiosios spinduliuotės rūšį, energiją ir radionuklidų aktyvumą;

9.8. prietaisų valstybinės metrologinės patikros atlikimo data;

9.9. matavimus atliekantis asmuo;

9.10. matavimų metodai;

9.11. ištirimo lygiai ir priemonės, kurias būtina taikyti juos viršijus;

9.12. matavimų rezultatų vertinimas ir prognozavimas.

10. *Neteko galios nuo 2012-03-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, *Žin.* 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

11. Darbo vietų stebėsenos programos turi atitikti kokybės laidavimo reikalavimus, užtikrinant, kad programoje numatytos visos būtinos procedūros, jos vykdomos nustatytu dažnumu, rezultatai registruojami, vertinami ir saugomi.

12. Matavimus atliekantys asmenys turi būti apmokyti ir turėti tai patvirtinantį dokumentą.

13. Kai matavimus atlieka ne pats licencijos turėtojas, tai šių taisyklių 9.9–9.10 punktuose numatytais atvejais nurodoma šiuos matavimus atliekanti akredituota ar RSC pripažinta laboratorija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, *Žin.*, 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

Nr. [V-23](#), 2013-04-03, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1773 (2013-04-06), i. k. 11300RSISAK0000V-23

III. DARBUOTOJŲ APŠVITOS STEBĖSENA

14. Darbuotojų apšvitos stebėsenos (toliau – apšvitos stebėseną) tikslas – nustatyti darbuotojų gaunamas išorinės ir vidinės apšvitos metinės dozės ir įrodyti, kad ištirimo lygiai bei dozių ribos neviršijami.

15. Apšvitos stebėseną skirstoma į:

15.1. išorinės apšvitos stebėseną (viso kūno, akių, odos ir (ar) galūnių);

15.2. vidinės apšvitos stebėseną (ir skydliaukės apšvitos stebėseną).

16. Išorinė apšvitos stebėseną atliekama visiems A kategorijos darbuotojams. Išorinė apšvitos stebėseną B kategorijos darbuotojų atliekama tik siekiant patvirtinti, kad jie teisingai priskirti šiai kategorijai. Šių darbuotojų profesinė apšvita vertinama pagal darbo vietos stebėsenos rezultatus. Tačiau RSC nurodžius, turi būti atliekama ir šios kategorijos darbuotojų išorinės apšvitos stebėseną.

17. Darbuotojų, pradėjusių dirbti su dantų rentgeno aparatais ir priskirtų B kategorijai, išorinės apšvitos stebėseną atliekama vienerius metus. Įsitikinus, kad ji neviršija metinio išorinės profesinės apšvitos dozių registruojamojo lygio, t. y. 1 mSv, ir suderinus su RSC, tokių darbuotojų apšvita gali būti vertinama pagal darbo vietos stebėsenos rezultatus.

18. Akių, odos ir (ar) galūnių (plaštakų ir pėdų) išorinės apšvitos stebėseną atliekama, kai:

18.1. išorinė apšvita sudaro (gali sudaryti) 10% metinės dozės ribos odai ir (ar) galūnėms (plaštakoms ir pėdoms) bei akims. Siekiant tai patvirtinti, odos ir (ar) galūnių (plaštakų ir pėdų) bei akių išorinės apšvitos lygiavertės dozės matuojamos vieną mėnesį per metus. Pagal gautus rezultatus nustatomos ir prognozuojamos metinės išorinės apšvitos lygiavertės dozės;

18.2. darbuotojas pradeda taikyti naujas technologijas (įrangą, metodus ir kt.), kurie gali nulemti didelę odos ir (ar) galūnių (plaštakų ir pėdų) bei akių apšvitą.

19. Atliekant išorinės apšvitos stebėseną individualiaisiais dozimetrais (toliau – dozimetrai) matuojami darbuotojų gaunamų individualiųjų dozių ekvivalentai ir pagal juos vertinama išorinės apšvitos efektinė dozė ir lygiavertė dozė akies lęšiukui, odai ir (ar) galūnėms (plaštakoms ir pėdoms).

20. Dozimetro nešiojimo tvarka:

20.1. darbuotojui priskirtas dozimetras nešiojamas tris mėnesius, tačiau kai kurių specialybių darbuotojams (intervencinės radiologijos ir kardiologijos bei kt. darbuotojams), atsižvelgiant į jų darbo specifiką, galimybę gauti didelę išorinės apšvitos lygiavertę ir (ar) efektinę dozę, licencijos turėtojas turi nustatyti trumpesnę jų nešiojimo laiką;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

20.2. dozimetras nešiojamas virš individualiųjų saugos priemonių krūtinės srityje, tačiau atliekant tam tikrus darbus, pvz., vežant didelio aktyvumo šaltinius, suderinus su asmeniu, atsakingu už radiacinę saugą, dozimetrą reikia nešioti toje kūno pusėje (šone, ant nugaros), kuri gali gauti didžiausią išorinės apšvitos efektingą dozę, nurodant dozometro nešiojimo vietą;

20.3. intervencinės radiologijos ir intervencinės kardiologijos darbuotojai turi nešioti po du dozimetrus, t. y. vieną po individualiosiomis saugos priemonėmis juosmens srityje, antrą – virš individualiųjų saugos priemonių kaklo srityje;

20.4. darbuotojai, dirbantys su pramoniniais (P ir M klasės (nešiojami, kilnojami) radiografais, ir kiti darbuotojai, išskyrus nurodytus šių taisyklių 20.3 punkte, kai dėl jų darbo pobūdžio lygiavertės dozės galia darbo vietoje gali kisti daugiau kaip 10 kartų ir yra tikimybė gauti dideles išorinės apšvitos lygiavertę ir efektingą dozes per trumpą laiką, kartu su dozimetru turi nešioti ir skaitmeninį dozimetrą;

20.5. nėščios darbuotojos, siekiant nustatyti lygiavertę dozę, tenkančią juosmens sričiai, privalo nešioti papildomą dozimetrą juosmens srityje po individualiosiomis saugos priemonėmis;

20.6. dozimetras, skirtas odos ir (ar) galūnių (plaštakų ir pėdų) išorinės apšvitos lygiavertei dozei matuoti, nešiojamas pritvirtintas ant pirštų. Mūvint pirštines – dozimetras nešiojamas po jomis;

20.7. dozimetras, skirtas akių išorinės apšvitos lygiavertei dozei matuoti, nešiojamas virš individualiųjų saugos priemonių kaklo srityje.

21. Licencijos turėtojas atsako už tinkamą dozimetrų nešiojimą. Nešiojant papildomus dozimetrus, turi būti nurodyta tiksli jų nešiojimo vieta.

22. Įtarus, kad dėl tam tikrų priežasčių (radiologinis incidentas ar avarija ir kt.) darbuotojas gavo išorinės apšvitos dozę, viršijančią ištirimo lygį arba ribinę metinę dozę, dozometro rodmenys turi būti nuskaitomi nelaukiant jų nešiojimo pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

23. Kai išmatuota darbuotojo išorinės apšvitos dozė viršija nustatytą ištirimo lygį arba ribinę metinę dozę, licencijos turėtojas per 10 darbo dienų išsiunčia RSC paaiškinamąjį raštą ir kartu darbuotojo pasiaiškinimą. Paaiškinamojo rašto turinys pateiktas šių taisyklių 5 priede.

24. Vidinės apšvitos stebėseną atliekama, kai darbuotojas gali gauti 1 mSv ar didesnę kaupiamąją efektingą dozę. Stebėsenos būtinybė įvertinama pagal kriterijus, pateiktus Lietuvos higienos normos HN 112:2001 „Vidinės apšvitos monitoringo reikalavimai“ A priede.

25. Vidinės apšvitos stebėseną atliekama matuojant:

25.1. gama radionuklidų, esančių kūne ar atskiruose jo organuose (plaučiuose arba skyd liaukėje), aktyvumą;

25.2. radionuklidų, esančių biologiniuose bandiniuose (žmogaus išskyrose, plaukuose, kauluose ir kt.), aktyvumą;

25.3. radionuklidų turinį aktyvumą ore.

26. Skyd liaukės apšvitos stebėseną atliekama:

26.1. darbuotojui, nuolat dirbančiam su I-131 arba I-125, kai šio radionuklido aktyvumas vienos bet kurios darbo dienos metu ≥ 1 GBq, kas 30 dienų;

26.2. darbuotojui, dirbančiam su I-131 arba I-125 tam tikrais periodais (savaite, 10 dienų ir pan.) ir esant šių taisyklių 26.1 punkte nurodytam aktyvumui, baigus darbą per 24–72 val.

27. Vidinės apšvitos dozių vertinimas atliekamas, kai išmatuotas radionuklidų aktyvumas (M) biologiniuose bandiniuose, kūne ar atskiruose organuose yra didesnis už stebėsenos kritinę reikšmę M_C . Kai kurių radionuklidų stebėsenos kritinės reikšmės M_C pateiktos šių taisyklių 6 priede. Tiems radionuklidams, kurių stebėsenos kritinės reikšmės

nepateiktos lentelėje, jos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$M_C = \frac{10^{-4} \cdot m(T/2)}{e(50)} \cdot \frac{T}{365}$$

čia:

M_C – stebėsenos kritinė reikšmė;

T – išmatuoto radionuklido aktyvumo stebėsenos intervalas;

$m(T/2)$ – išlikos ar išskyrimo funkcijos vertės (Bq/įterpio Bq) laiko momentu $t = T/2$;

$e(50)$ – dozės koeficientas radionuklido įterpiui.

28. Kai:

28.1. $M < M_C$, laikoma, kad gauta vidinės apšvitos dozė nuo radionuklidų įterpio yra mažesnė nei 0,1 mSv ir tolesnis jos dozės skaičiavimas nėra būtinas;

28.2. $M > M_C$ turi būti apskaičiuotos vidinės apšvitos dozės pagal Lietuvos higienos normos HN 112:2001 „Vidinės apšvitos monitoringo reikalavimai“ E ir G priedus. Kai apskaičiuota vidinės apšvitos dozė yra daugiau nei 1 mSv, atliekami papildomi vidinės apšvitos matavimai pagal šių taisyklių 7 priede nustatytus stebėsenos intervalus ir kartu su RSC atliekamas tikslesnis vidinės apšvitos dozės įvertinimas.

29. Išmatavus padidintą oro, paviršinę ar odos taršą, atliekant darbus su didesniais nei įprastiniai radionuklidų aktyvumais arba įtarus galimą padidintą darbuotojo apšvitą, nedelsiant turi būti išmatuojamas radionuklidų aktyvumas jo kūne ar atskiruose organuose ir įvertinta gauta vidinės apšvitos dozė.

30. Išmatavus radionuklidų, esančių kūne ar atskiruose jo organuose bei biologiniuose bandiniuose aktyvumą 10 kartų didesnę už vidinės apšvitos stebėsenos kritinę reikšmę, nurodytą šių taisyklių 6 priede, licencijos turėtojas praneša RSC šių taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka.

IV. DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ DUOMENŲ REGISTRAVIMAS IR SAUGOJIMAS

31. Licencijos turėtojai turi registruoti apšvitos ir darbo vietų stebėsenų duomenis, su jais tiesiogiai arba per atstovus supažindinti darbuotojus ir pildyti Darbuotojo profesinės apšvitos dozių pasą. Tam tikslui jie privalo paskirti asmenį, atsakingą už šių duomenų registravimą, vertinimą, saugojimą ir darbuotojų supažindinimą su jais.

32. Registruojami šie darbuotojų apšvitos stebėsenos duomenys:

32.1. duomenys apie darbuotoją:

32.1.1. darbuotojo vardas ir pavardė (ankstesnės pavardės);

32.1.2. asmens kodas;

32.1.3. lytis;

32.1.4. gimimo data;

32.1.5. pareigos;

32.1.6. data, nuo kurios darbuotojas dirba su šaltiniais;

32.1.7. buvusios darbovietės, kuriose darbuotojas dirbo su šaltiniais;

32.1.8. šaltinio pavadinimas ir tipas (nurodyti radionuklidus, jeigu jie įeina į šaltinio sudėtį);

32.2. duomenys apie apšvitą:

32.2.1. apšvitos rūšis;

32.2.2. išorinės apšvitos:

32.2.2.1. $H_p(10)$ – individualiosios dozės ekvivalentas, skirtas skvarbiajai jonizuojančiajai spinduliutei. Pagal jį įvertinama išorinės apšvitos efektinė dozė;

32.2.2.2. $H_p(0,07)$ – individualiosios dozės ekvivalentas, skirtas neskvarbiajai jonizuojančiajai spinduliutei. Pagal jį vertinama odos ir galūnių lygiavertė dozė;

32.2.2.3. $H_p(3)$ – individualiosios dozės ekvivalentas, skirtas akies lęšiuko lygiavertei dozei įvertinti;

32.2.2.4. $H_p(n)$ – individualiosios dozės ekvivalentas, skirtas neutronų dozei įvertinti;

32.2.2.5. gautos išorinės apšvitos lygiavertė ir efektinė dozės;

32.2.2.6. matavimo rezultatų vertinimas ir prognozavimas.

32.2.3. Vidinės apšvitos:

32.2.3.1. matavimo metodas;

32.2.3.2. matavimo laikas;

32.2.3.3. išmatuoti dydžiai;

32.2.3.4. apskaičiuotas įterpis;

32.2.3.5. gautos kaupiamosios lygiavertė ir efektinė dozės;

32.2.3.6. skaičiavimo metodika ir (ar) kompiuterinė programa, naudota kaupiamajai lygiavertei ir (ar) efektinei dozei įvertinti.

32.2.4. Gautos metinės efektinė ir lygiavertė dozės; darbuotojo, kuris darbo su šaltiniais metu yra veikiamas išorinės ir vidinės apšvitos, gautą metinę efektinę dozę sudaro išorinės apšvitos efektinės dozės ir kaupiamosios efektinės dozės suma.

33. Darbuotojui dozimetą pametus, sugadinus, dirbtinai apšvitinus arba kai dėl kitų priežasčių nėra duomenų apie išmatuotas išorinės apšvitos lygiavertes ir efektingas dozes, skaičiuojama per paskutinius 12 mėnesių gauta išorinės apšvitos vidutinė efektinė dozė; jeigu tokių duomenų nėra, skaičiuojama išorinės apšvitos vidutinė efektinė dozė, kurią gauna tą patį darbą dirbantis darbuotojas.

34. Licencijos turėtojas, komandiruojančias darbuotoją darbui pas kitą licencijos turėtoją, taip pat privalo registruoti savo darbuotojo apšvitos stebėsenos rezultatus, gautus jam dirbant pas kitą licencijos turėtoją.

35. Darbuotojui pakeitus darbovietę, licencijos turėtojas surašo darbuotojo gautų metinių efektingų ir lygiavertę apšvitos dozių duomenis į Darbuotojo profesinės apšvitos dozių pasą, kurį darbuotojas pateikia naujam licencijos turėtojui.

36. Apšvitos stebėsenos duomenys saugomi visą darbuotojo darbo laikotarpį ir jam pasibaigus – iki tol, kol darbuotojui sukaks (arba turi sukakti) 75 metai, taip pat – ne mažiau kaip 30 metų, baigus dirbti su profesine apšvita susijusius darbus.

37. Registruojami šie darbo vietų stebėsenos duomenys:

37.1. šaltinio pavadinimas ir tipas (nurodyti radionuklidus, jeigu jie įeina į šaltinio sudėtį);

37.2. šaltinio aktyvumas;

37.3. jonizuojančiosios spinduliuotės rūšis;

37.4. spinduliuotės energija;

37.5. matavimų vietos;

37.6. matavimų data;

37.7. matavimų prietaisai;

37.8. matavimų metodai;

37.9. išmatuoti dydžiai;

37.10. matavimo rezultatų įvertinimas ir prognozavimas;

37.11. matavimus atlikusio asmens vardas, pavardė. Matavimus atlikęs asmuo pasirašo.

38. Darbo vietų stebėsenos duomenys saugomi 5 metus; duomenys, pagal kuriuos vertinamos darbuotojo gaunamos apšvitos lygiavertės ir efektingos dozės, saugomi visą jo darbo veiklos laikotarpį ir jam pasibaigus – iki tol, kol darbuotojui sukaks (arba turi sukakti) 75 metai, taip pat – ne mažiau kaip 30 metų, baigus dirbti su profesine apšvita susijusius darbus; darbo vietų stebėsenos duomenys, pagal kuriuos nustatomos kontroliuojamosios zonos ribos, saugomi iki kontroliuojamosios zonos ribų pakeitimo.

Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo
taisyklių
1 priedas

**DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO PERIODIŠKUMAS, APIMTYS IR ATLIKIMO VIETOS,
DIRBANT SU ATVIRAISIAIS JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS**

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai																					
	Lygiavertės dozės galia											Paviršinė tarša								IDK*	Radioaktyviųjų medžiagų turini aktyvumas ore	Darbuotojų skydliuokės aktyvumas (dirbant su radioaktyviuoju jodu)
	Kontroliuojamoji zona										Stebimoji zona	Kontroliuojamoji zona						Stebimoji zona				
	Darbo vietose	Šaltinių saugyklose	Radioaktyviųjų atliekų saugyklose	Šaltinių fasavimo patalpose	Procedūrinėje	Šaltinių priėmimo patalpose	Palatose	Plovyklose	Pacientų patalynė	Transportavimo (saugojimo) konteinerių		Patalpų, indų, traukos spintų, darbinų paviršių	Individualiųjų apsaugos priemonių, rankų	Išnešamų, išvežamų daiktų, įrenginių	Radioaktyviųjų atliekų saugyklos	Pacientų patalynė	Palatose	Patalpų	Daiktų			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1. Atvirieji šaltiniai, naudojami gydymui branduolinėje medicinoje		primant ir išduodant šaltinius, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį	atiduodant ir priimant atliekas, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį	baigus darbą	baigus darbą	priėmus šaltinius	išrašius pacientą ir dezaktyvavus palatą	baigus darbą	atiduodant į skalbyklą	grąžinant tiekėjui	1 kartą per mėnesį	baigus darbą	baigus darbą	išnešant, išvežant iš kontroliuojamosios zonos	1 kartą per ketvirtį	atiduodant į skalbyklą	išrašius pacientą ir dezaktyvavus palatą	1 kartą per ketvirtį	1 kartą per ketvirtį	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius	2 kartus per metus kontroliuojamojoje zonoje	2 kartus per metus •

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai																					
	Lygiavertės dozės galia											Paviršinė tarša								IDK*	Radioaktyviųjų medžiagų turini aktyvumas ore	Darbuotojų skydliaukės aktyvumas (dirbant su radioaktyviuoju jodu)
	Kontroliuojamoji zona										Stebimoji zona	Kontroliuojamoji zona						Stebimoji zona		Išorinės apšvitos		
	Darbo vietose	Šaltinių saugyklose	Radioaktyviųjų atliekų saugyklose	Šaltinių fasavimo patalpose	Procedūrinėje	Šaltinių priėmimo patalpose	Palatose	Plovyklose	Pacientų patalynė	Transportavimo (saugojimo) konteinerių		Patalpų, indų, traukos spintų, darbinų paviršių	Individualiųjų apsaugos priemonių, rankų	Išnešamų, išvežamų daiktų, įrenginių	Radioaktyviųjų atliekų saugyklos	Pacientų patalynė	Palatose	Patalpų	Daiktų			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2. Atvirieji šaltiniai, naudojami diagnostikai branduolinėje medicinoje		priimant ir atiduodant šaltinius, bet ne rečiau kaip 1 kartą per ketvirtį	atiduodant ir priimant atliekas, bet ne rečiau kaip 1 kartą per ketvirtį	baigus darbą	baigus darbą	priėmus šaltinius		baigus darbą		grąžinant tiekėjui	1 kartą per mėnesį	baigus darbą	baigus darbą	išnešant, išvežant iš kontroliuojamosios zonos	1 kartą per ketvirtį			1 kartą per ketvirtį	1 kartą per ketvirtį	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius	2 kartus per metus kontroliuojamojoje zonoje	2 kartus per metus•
3. Atvirieji šaltiniai, naudojami diagnostikai branduolinėje medicinoje (in vitro)	1 kartą per mėnesį	1 kartą per metus	1 kartą per metus								1 kartą per metus	baigus darbą								keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius		

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai																						
	Lygiavertės dozės galia											Paviršinė tarša								IDK*		Radioaktyviųjų medžiagų turini aktyvumas ore	Darbuotojų skydliaukės aktyvumas (dirbant su radioaktyviuoju jodu)
	Kontroliuojamoji zona										Stebimoji zona	Kontroliuojamoji zona						Stebimoji zona		Išorinės apšvitos			
	Darbo vietose	Šaltinių saugyklose	Radioaktyviųjų atliekų saugyklose	Šaltinių fasavimo patalpose	Procedūrinėje	Šaltinių priėmimo patalpose	Palatose	Plovyklose	Pacientų patalynė	Transportavimo (saugojimo) konteinerių		Patalpų, indų, traukos spintų, darbinių paviršių	Individualiųjų apsaugos priemonių, rankų	Išnešamų, išvežamų daiktų, įrenginių	Radioaktyviųjų atliekų saugyklos	Pacientų patalynė	Palatose	Patalpų	Daiktų				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
4. Atvirieji šaltiniai, naudojami moksle, pramonėje ir kt. srityse♦	1 kartą per metus	priimant ir išduodant šaltinius, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį	atiduodant ir priimant atliekas, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį	baigus darbą		priėmus šaltinius		baigus darbą		grąžinant tiekėjui	1 kartą per ketvirtį	baigus darbą								keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius	1 kartą per metus		

IDK* – individuali dozimetrinė kontrolė;

- – jei Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklės nenustato kitaip;
- ♦ – darbo vietų stebėseną gali būti griežtinama, atsižvelgus į naudojamų radionuklidų aktyvumus;

Lygiavertės dozės galios matavimai, nepriklausomai nuo nustatyto darbo vietų stebėsenos dažnumo, papildomai atliekami:

1. Atlikus įrangos remontą, dėl kurio gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
2. Rekonstravus patalpas, jeigu po rekonstrukcijos gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
3. Pakeitus apsaugą arba kurį nors elementą.

Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklių
2 priedas

DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO PERIODIŠKUMAS, APIMTYS IR ATLIKIMO VIETOS, DIRBANT SU SPINDULINĖS TERAPIJOS IR APŠVITINIMO ĮRENGINIAIS

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai											
	Lygiavertės dozės galia						Paviršinė tarša					IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona					Stebimoji zona	Šaltinių apsaugos paviršių**	Radžio šaltinių***	Šaltinių įvedimo įrenginių	Šaltinių ruošimo procedūroms įrankių	Transportavimo ir saugojimo konteinerių	
	Aplinkoje, kurioje gali būti žmonės (stogas, laukas ir kt.)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Palatose	Šaltinių saugyklose	Procedūrinėje							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Šaltiniai, esantys spindulinės terapijos įrenginiuose	1 kartą per metus	1 kartą per metus				1 kartą per metus	1 kartą per metus					keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
2. Šaltiniai, esantys didelės dozės galios brachiterapijos įrenginiuose	1 kartą per metus	1 kartą per metus				1 kartą per metus			1 kartą per ketvirtį		grąžinant tiekėjui	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
3. Šaltiniai, esantys mažos dozės galios brachiterapijos įrenginiuose			įvedus šaltinį ir po kiekvienos procedūros	2 kartus per metus	po kiekvienos**** procedūros	1 kartą per metus		1 kartą per metus		po kiekvienos procedūros	grąžinant tiekėjui	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai											
	Lygiavertės dozės galia						Paviršinė tarša					IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona					Stebimoji zona	Šaltinių apsaugos paviršių**	Radžio šaltinių ***	Šaltinių įvedimo įrenginių	Šaltinių ruošimo procedūroms įrankių	Transportavimo ir saugojimo konteinerių	
	Aplinkoje, kurioje gali būti žmonės (stogas, laukas ir kt.)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Palatose	Šaltinių saugyklose	Procedūrinėje							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4. Rentgenoterapijos įrenginiai, kurių anodinė įtampa ≥150 kV, ir linijiniai greitintuvai	1 kartą per metus					1 kartą per metus						keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
5. Šaltiniai, esantys apšvitinimo įrenginiuose♦♦	1 kartą per metus	1 kartus per metus				1 kartus per metus	1 kartus per metus					keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius

IDK* – individuali dozimetrinė kontrolė;

** – tikrinama taip, kad būtų galima nustatyti įrangoje esančio šaltinio hermetiškumą;

*** – gali būti matuojamas radono tūrinis aktyvumas šaltinių saugyklose;

**** – matavimai atliekami ir tais atvejais, kai norima įsitikinti, kad šaltiniai neprarasti;

♦♦ – darbo vietų stebėseną gali būti griežtinama, atsižvelgus į naudojamų šaltinių aktyvumą.

Lygiavertės dozės galios matavimai, nepriklausomai nuo nustatyto darbo vietų stebėsenos dažnio, papildomai atliekami:

1. Pakeitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį.
2. Perkėlus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį į kitą vietą.
3. Atlikus remontą, dėl kurio gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
4. Rekonstravus patalpą, jeigu po rekonstrukcijos gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
5. Pakeitus apsaugą arba kurį nors jos elementą.

Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų
stebėsenų atlikimo taisyklių
3 priedas
(Radiacinės saugos centro direktoriaus
2012 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. V-31 redakcija)

**DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO PERIODIŠKUMAS, APIMTYS IR ATLIKIMO VIETOS,
DIRBANT SU UŽDARAISIAIS JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS, NAUDOJAMAIŠ PRAMONĖJE, MOKSLE,
MOKYME IR KITUR, IŠSKYRUS MEDICINĄ**

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai													
	Lygiavertės dozės galia							Paviršinė tarša						IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona						Stebimoji zona	Šaltinių keitimo įrangos	Šaltinių apsaugos paviršių**	Kontroliuojamoji zona			Transporto konteinerių	
Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Šaltinių keitimo patalpoje	Šaltinių saugykloje	Transportavimo priemonių				Šaltinių keitimo patalpų	Šaltinių saugyklų	Darbo vietų		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Šaltiniai, esantys gama radiografuose, F klasė (stacionarūs)			1 kartą per metus				1 kartą per metus						grąžinant tiekėjui	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
2. Šaltiniai, esantys gama radiografuose, P ir M klasė (nešiojamoji ir kilnojamoji)	nustatant kontroliuojamosios zonos ribas ir grąžinant šaltinį į nedarbo padėtį	pakeitus šaltinį	pakeitus šaltinį	pakeitus šaltinį	grąžinant šaltinį, bet ne rečiau kaip 1 kartą per ketvirtį	išvežant ir grąžinant šaltinius	nustatant jos ribas	pakeitus šaltinį		nustačius, kad užteršta keitimo įranga	1 kartą per metus		grąžinant tiekėjui	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai													
	Lygiavertės dozės galia							Paviršinė tarša						IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona						Stebimoji zona	Šaltinių keitimo įrangos	Šaltinių apsaugos paviršių**	Kontroliuojamoji zona			Transporto konteinerių	
Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Šaltinių keitimo patalpoje	Šaltinių saugykloje	Transportavimo priemonių				Šaltinių keitimo patalpų	Šaltinių saugyklų	Darbo vietų		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3. Etaloniniai (kalibraciniai) šaltiniai (priskirti II pavojingumo kategorijai)	2 kartus per metus		2 kartus per metus		2 kartus per metus		1 kartą per metus				1 kartą per metus	1 kartą per metus		keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
4. Etaloniniai (kalibraciniai) šaltiniai (priskirti V pavojingumo kategorijai)		1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus						1 kartą per 2 metus			1 kartą per 2 metus		
5. Šaltiniai, esantys matavimo įrenginiuose (priskirti I-III pavojingumo kategorijai): lygio, tankio ir kt. matuokliuose	1 kartą per metus ••	1 kartą per metus	1 kartą per metus		1 kartą per metus				1 kartą per 2 metus					keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
6. Šaltiniai, esantys matavimo įrenginiuose (priskirti IV-V pavojingumo kategorijai): lygio, tankio ir kt. matuokliuose	1 kartą per 3 metus •••	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus		1 kartą per 3 metus									
7. Šaltiniai, esantys elektrostatinio elektros krūvio neutralizavimo įrenginiuose	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus		1 kartą per metus				2 kartus per metus					

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai													
	Lygiavertės dozės galia							Paviršinė tarša					IDK* (išorinės apšvitos)	
	Kontroliuojamoji zona								Kontroliuojamoji zona					
Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Šaltinių keitimo patalpoje	Šaltinių saugykloje	Transportavimo priemonių			Šaltinių keitimo įrangos	Šaltinių apsaugos paviršių**	Šaltinių keitimo patalpų			Šaltinių saugyklų
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8. Šaltiniai, esantys kaulų tankio matavimo prietaisuose	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus		1 kartą per 3 metus				1 kartą per 2 metus					
9. Šaltiniai, esantys dūmų jutikliuose					1 kartą per 3 metus									

IDK* – individuali dozimetrinė kontrolė;

** - tikrinama taip, kad būtų galima nustatyti įrangoje esančio šaltinio hermetiškumą;

**** - matavimai atliekami ir tais atvejais, kai norima įsitikinti, kad šaltiniai neprarasti;

•• - įsitikinant, kad šaltiniai neprarasti.

Lygiavertės dozės galios matavimai, nepriklausomai nuo nustatyto darbo vietų stebėsenos dažnio, papildomai atliekami:

1. Pakeitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį.
2. Perkėlus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį į kitą vietą.
3. Atlikus remontą, dėl kurio gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
4. Rekonstravus patalpą, jeigu po rekonstrukcijos gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
5. Pakeitus apsaugą arba kurį nors jos elementą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų
stebėsenų atlikimo taisyklių
4 priedas
(Radiacinės saugos centro direktoriaus
2012 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. V-31 redakcija)

**DARBUOTOJŲ APŠVITOS IR DARBO VIETŲ STEBĖSENŲ ATLIKIMO PERIODIŠKUMAS, APIMTYS IR ATLIKIMO VIETOS,
DIRBANT SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS GENERATORIAIS**

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai					
	Lygiavertės dozės galia					IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona				Stebimoji zona	
	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Už stacionarių ir nestacionarių saugos priemonių		
1	2	3	4	5	6	7
1. Rentgenoterapijos įrenginiai, kurių anodinė įtampa ≤150 kV	1 kartą per 2 metus				1 kartą per 2 metus	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
2. Rentgenodiagnostikos įrenginiai (išskyrus dantų rentgenodiagnostinius įrenginius)	1 kartą per 2 metus			1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai					
	Lygiavertės dozės galia					IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona				Stebimoji zona	
	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Už stacionarių ir nestacionarių saugos priemonių		
1	2	3	4	5	6	7
3. Dantų rentgenodiagnostiniai įrenginiai	1 kartą per 3 metus			1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
4. Rentgeno radiografai, F klasė (stacionarūs)	1 kartą per metrus				1 kartą per metrus	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
5. Rentgeno radiografai, P ir M klasė (nešiojamieji ir kilnojamieji)	nustatant kontroliuo- jamosios zonos ribas				nustatant ribas	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
6. Rentgeno optikos įrenginiai	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus			
7. Krovinių, bagažo ir kitų daiktų rentgeno kontrolės (I ir II klasės) prietaisai	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus	1 kartą per 3 metus			

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių paskirtis	Matuojami dydžiai					
	Lygiavertės dozės galia					IDK* (išorinės apšvitos)
	Kontroliuojamoji zona				Stebimoji zona	
	Darbo vietose	Prie šaltinio apsaugos paviršiaus (5 cm)	1 m atstumu nuo šaltinio apsaugos paviršiaus	Už stacionarių ir nestacionarių saugos priemonių		
1	2	3	4	5	6	7
8. Krovinių, bagažo ir kitų daiktų rentgeno kontrolės (III ir IV klasės) prietaisai	1 kartą per metus			1 kartą per metus	1 kartą per metus	keičiant dozimetrus kas 3 mėnesius
9. Šalutinę rentgeno spinduliuotę generuojantys prietaisai	1 kartą per 4 metus	1 kartą per 4 metus	1 kartą per 4 metus			
10. Fluorescenciniai rentgeno spektrometrai	1 kartą per 4 metus	1 kartą per 4 metus	1 kartą per 4 metus			

IDK* – individuali dozimetrinė kontrolė.

Lygiavertės dozės galios matavimai, nepriklausomai nuo nustatyto darbo vietų stebėsenos dažnio, papildomai atliekami:

1. Pakeitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį.
2. Perkėlus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinį į kitą vietą.
3. Atlikus remontą, dėl kurio gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
4. Rekonstravus patalpą, jeigu po rekonstrukcijos gali pakisti apšvitos sąlygos ir gaunamos dozės.
5. Pakeitus apsaugą arba kurį nors jos elementą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

PAAIŠKINAMOJO RAŠTO TURINYS

1. Trumpas darbuotojo darbo pobūdžio apibūdinimas.
 2. Lygiavertės dozės galia darbuotojo darbo vietoje ir darbo krūvis per dozometro nešiojimo laikotarpį. Išmatavus padidintą vidinę apšvitą, taip pat nurodoma odos ir darbo vietų paviršinė tarša, radioaktyviųjų medžiagų tūrinis aktyvumas ore.
 3. Dozometro laikymo vieta ne darbo metu.
 4. Numanomos priežastys, kurios lėmė išorinės apšvitos dozę, viršijančią nustatytą ištyrimo lygį arba ribinę metinę dozę, ar padidintą vidinę apšvitą.
 5. Priemonės, kurių buvo imtasi arba numatoma imtis, kad tai nepasikartotų.
 6. Nurodoma išorinės apšvitos dozė, kurią reikėtų laikyti darbuotojo gauta per dozometro nešiojimo laikotarpį.
-

Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų
atlikimo taisyklių
6 priedas

**ATSKIRŲ RADIONUKLIDŲ VIDINĖS APŠVITOS STEBĖSENOS KRITINĖS
REIKŠMĖS (M_C)**

Radionuklidas	Sugerties tipas (cheminė forma)	Tiriamas organas/mėginys	Stebėsenos intervalas (d)	Stebėsenos kritinė reikšmė (M _C)
H-3	HTO	Šlapimas	7 14 30	2000 Bq/1 3200 Bq/1 4100 Bq/1
Co-60	M	Visas kūnas	90 180 360	160 Bq 230 Bq 290 Bq
Sr-90	F	Šlapimas	90 180 360	0,4 Bq 0,2 Bq 0,2 Bq
I-131	F	Skydliaukė	7 14 30	18 Bq 26 Bq 26 Bq
Cs-137	F	Visas kūnas	90 180 360	1200 Bq 1800 Bq 2000 Bq
U-235	S	Plaučiai	90 180 360	0,2 Bq 0,3 Bq 0,5 Bq
Pu-239	M	Šlapimas	90 180 360	0,007 mBq 0,011 mBq 0,017 mBq

**TIRIAMŲ ORGANŲ AR MĖGINIŲ MATAVIMŲ SKAIČIUS PER NUSTATYTĄ
STEBĖSENOS INTERVALĄ, REIKALINGAS VIDINEI APŠVITOS DOZEI NUO
ATSKIRŲ RADIONUKLIDŲ ĮVERTINTI**

Radionuklidas	Tiriamas organas/ mėginys	D < 1 mSv		1 mSv < D < 6 mSv		D > 6 mSv	
		Matavimų skaičius	Stebėsenos intervalas (paromis)	Matavimų skaičius	Stebėsenos intervalas (paromis)	Matavimų skaičius	Stebėsenos intervalas (paromis)
H-3	Šlapimas	1	–	3	14	5	14
Co-60	Visas kūnas Šlapimas	1	–	3	30	5 3	30 30
Sr-90	Šlapimas Išmatos	1	–	3	30	3 3	30 30
I-131	Skydliaukė Šlapimas	1	–	3	7	3 3	7 7
Cs-137	Visas kūnas	1	–	3	90	5	90
U-235	Šlapimas Išmatos Plaučiai	1	–	2 2 2	30 30 30	5 3 3	60 60 60
Pu-239	Šlapimas Išmatos	–	–	3 3	30 30	5 5	60 60
Am-241	Šlapimas Išmatos Plaučiai Kaulai	–	–	2 2 2	30 30 30	3 3 2 2	60 60 180 180

Pakeitimai:

1.

Radiacinės saugos centras, Įsakymas

Nr. [V-31](#), 2012-02-24, Žin., 2012, Nr. 26-1217 (2012-02-29), i. k. 11200RSISAK0000V-31

Dėl Radiacinės saugos centro direktoriaus 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 63 "Dėl Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Radiacinės saugos centras, Įsakymas

Nr. [V-23](#), 2013-04-03, Žin., 2013, Nr. 36-1773 (2013-04-06), i. k. 11300RSISAK0000V-23

Dėl Radiacinės saugos centro direktoriaus 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 63 "Dėl Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo